

תפ"ח 36376/04/14 - מדינת ישראל נגד ג' ה (עציר),

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 36376-04-14 מדינת ישראל נ' ה (עציר)

בפני הרכב כב' השופטים:
רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]
אברהם אליקים
תמר נאות פרי
המאשימה

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

ג' ה (עציר),
ע"י עו"ד סאהר פאר (סנגוריה ציבורית)

נגד
הנאשם

גזר דין

השופטת ת' נאות פרי:

מבוא -

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

תמצית המסכת העובדתית בה הורשע הנאשם:

2. הנאשם, ג' ה, נשוי לר' ה (להלן: "המתלוננת") ומתגורר עמה ועם שתי בנותיהן הקטנות ב.... בתקופה הסמוכה לאירועים נשוא כתב האישום, חשד הנאשם כי המתלוננת מנהלת רומן עם אחר וכי היא מרעילה אותו. על כן, סמוך ליום 10.4.14, החליט הנאשם להמית את המתלוננת. ביום זה, בסביבות השעה 17:30, לאחר ששב הנאשם מעבודתו, בעת שהיו הנאשם והמתלוננת בסלון ביתם, פרץ ויכוח בין השניים, במהלכו הטיח הנאשם במתלוננת כי היא בוגדת בו ומנסה להרעיל אותו. במהלך הוויכוח איימה המתלוננת להתאבד ואמרה כי נמאס לה מחייה עם הנאשם. הנאשם התחיל לבכות ולאחר מכן ניגש אל המטבח והוציא מתוך אחת המגירות גרזן המשמש לשחיטה ולביקוע עצמות (להלן: "הגרזן").

3. הנאשם חזר עם הגרזן לאזור הסלון ואמר למתלוננת "אני רוצה לראות אותך מתה". המתלוננת הרגיעה את הנאשם והוא חזר למטבח והשיב את הגרזן למטבח. לאחר שחלפו כמה דקות מהמתואר מעלה, התחדש הוויכוח בין הנאשם לבין המתלוננת וכאשר היו שוב שניהם באזור של המטבח, הסתובב הנאשם אל עבר המתלוננת, התקרב אליה, נטל שוב את הגרזן בידו והיכה באמצעותו את המתלוננת בראשה, בצד שמאל, בכוונה לגרום למותה. המתלוננת הרימה את ידה השמאלית מעל הראש על מנת להתגונן, נפגעה בידה מהגרזן וכן נגרמו לה חבלות בראשה ובאוזן. לאחר מכן, שמט הנאשם את הגרזן על הרצפה ועזב את הבית, ללא שהזעיק עזרה. כמה דקות לאחר מכן הסגיר עצמו הנאשם לשני שוטרי סיור ששהו באקראי בסמוך

למקום. המתלוננת הובהלה למוקד הרפואי בכפר ולאחר מכן לבית החולים בנהריה, שם בוצעה תפירה של הפצע בראשה ותפירה באפרכסת האוזן. למחרת נותחה המתלוננת בידה, תחת הרדמה כללית, וזאת לצורך טפול בשבר הפתוח במסרק כף יד שמאל ובקרע של אחד מהגידים בכף יד שמאל, אשר נגרמו שעה שהיא הדפה את הגרזן בידה, כמתואר מעלה. המתלוננת נותרה באשפוז בימים 10.4.14 ועד 13.4.14.

4. על רקע האמור, יוחסה לנאשם עבירה של ניסיון לרצח, וכפי שצוין בפתיח - לאחר שמיעת עדים והצגת ראיות נוספות, הוא הורשע פה אחד בעבירה שיוחסה לו.

ראיות לעונש -

5. מטעם המאשימה הוגש פלט של הרישום פלילי (ת/38) אשר ממנו עולה כי לחובתו של הנאשם עשר הרשעות בעבירות שעיקרן אחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, סחר בסמים מסוכנים, גניבה, החזקת נכס חשוד כגנוב, תקיפה סתם, חבלה כשעברין מזויין, תגרה במקום ציבורי, החזקת סכין למטרה לא כשרה ואיומים - והכל בגין מספר עבירות במהלך השנים 1982 ועד 2002. המדובר בהרשעות רבות, אם כי לא בעבירות של אלימות פיזית (למעט עבירת התקיפה סתם משנת 1998), כאשר העבירה האחרונה בוצעה בשנת 2002, ובכל המקרים נגזרו על הנאשם עונשי מאסר על תנאי וקנסות, למעט בשנת 2002 - אז נגזרה עליו שנת מאסר בפועל.

6. מטעם ההגנה לא הוצגו ראיות לעניין העונש.

תמצית טענות הצדדים -

טענות המאשימה -

7. באת כוחה של המאשימה הגישה טיעון כתוב לעניין העונש והוסיפה וטענה בקצרה במהלך הדיון. המאשימה הדגישה את חומרת המעשה, לרבות לאור העובדה כי המדובר בתכנון מראש, אשר החל פרק זמן ניכר עובר למעשה עצמו, כך שאין עסקינן בהתפרצות זעם רגעית. הודגשה אף מהות החבלות והעובדה כי לולא הרימה המתלוננת את ידה על מנת להדוף את מכת הגרזן, התוצאה הייתה עלולה להיות קטלנית, ולחילופין - חמורה בהרבה.

8. בנוסף, נטען כי יש לתת משקל לחומרא לכך שהנאשם הותיר את המתלוננת מדממת לאחר החבלה בראש, ללא שהזעיק עזרה וללא שידע מה עלה בגורלה. עוד היא מדגישה את המשמעות של התקיפה מבחינת הפגיעה הרגשית במתלוננת ומבחינת הפגיעה העתידית בה ובשתי הבנות הקטניות, לרבות בשל הצורך להעיד בבית המשפט כנגד הנאשם.

9. המאשימה מבקשת כי יקבע שמתחם הענישה הראוי הינו בין 11 לבין 16 שנות מאסר בפועל, וביקשה להטיל על הנאשם מאסר ממושך בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת, תוך הפניה לפסיקה רלבנטית. טענות נוספות הועלו לגבי המשמעות של אי לקיחת האחריות מצד הנאשם ואי הבעת החרטה, לגבי העדר נסיבות אישיות מקלות, העדר שיקולי שיקום ולגבי העבר הפלילי.

טענות הנאשם -

10. מנגד, בא כוחו של הנאשם טוען כי אין להחמיר עם הנאשם במקרה זה. הוא מצביע על כך שאמנם נקבע בהכרעת הדין כי היתה כוונת קטילה, אך יש לתת משקל לכך שהמדובר במכה בודדת, אשר לאחריה הנאשם שמט את הגרזן לארץ ונמלט, ולא במקרה בו הנאשם המשיך במכותיו על מנת לממש את הכוונה שנקבע שהיתה לו. לשיטתו, יש להבחין בין ניסיון לרצח אשר במהלכו מתבצע מעשה כגון זה שנקבע שהנאשם ביצע,

הדומה יותר לתקיפה, לבין ניסיון לרצח אשר במהלכו הנאשם תוקף שוב ושוב את הקורבן, כמה פעמים, ומסב נזקים קשים - ולו לצורך קביעת מדרג הענישה. עוד נטען שיש ליתן משקל לכך שהנאשם הסגיר עצמו מיד לאחר המעשה, דבר אשר במשתמע אף הביא להזעקת עזרה רפואית.

11. לגבי הפגיעות - נטען כי אין המדובר בפגיעות חמורות וכי הן לא הותירו נכות צמיתה, נתון שאף הוא צריך להישקל לקולא. בנוסף, נטען כי יש לתת משקל ליחסים המיוחדים שבין הנאשם לבין המתלוננת ולכך שהיא עצמה ביקשה לשחררו, לא הסכימה להעיד כנגדו וטענה שוב ושוב כי היא אוהבת אותו ורוצה שישוב לתא המשפחתי, ויפרנס אותה ואת שתי הבנות הקטנות. לגבי העבר הפלילי נטען כי המדובר בעבירות שאינן חמורות, וכי האחרונה בוצעה בשנת 2002, כלומר לפני יותר מ-12 שנים.

12. לעניין מתחם הענישה - מפנה הסניגור לפסיקה לגבי מקרים דומים בהם העונשים נעו בין 6 שנות מאסר בפועל לבין 11 שנות מאסר, תוך שהוא מציין את הנסיבות של אותם מקרים, אשר לשיטתו היו אלימות ועם תוצאות חמורות בהרבה. לכן - מבקש הסניגור כי יקבע שמתחם הענישה הראוי הינו בין 4 לבין 8 שנות מאסר בפועל, וכי יש לגזור את העונש בתוך המתחם, בצד הנמוך שלו. לגבי הפיצוי הכספי למתלוננת - נטען כי ממילא מטלת פרנסת המשפחה מוטלת על כתפיו של הנאשם וכי אין משמעות לפיצוי כספי במקרה זה.

13. הנאשם ביקש לומר כי הוא מצטער, התייחס לשתי הבנות הקטנות שיש לדאוג להן, ביקש רחמים, ציין כי לא היתה לו כוונה לפגוע במתלוננת וביקש להדגיש כי "לא קרה למתלוננת שום דבר" וכי היא החלימה לגמרי מפציעותיה.

דין -

שיקולים בקביעת מתחם העונש ההולם -

14. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, לאחר תיקון 113 לחוק - "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

15. במקרה זה מדובר באירוע אחד, לגביו יש לקבוע מתחם עונש הולם.

16. המעשה שביצע הנאשם חמור. הנאשם מאס במתלוננת, בין אם על רקע החשד שהיא בוגדת בו, בין אם על רקע החשש שהיא מרעילה אותו ובין אם בגין השילוב של השניים או בשל סיבות נעלמות נוספות - והחליט "לשים לדבר סוף", כפי שסיפר בעצמו, כמפורט בהכרעת הדין. הנאשם חזר מהעבודה, וכאשר החל ויכוח בינו לבין המתלוננת - נטל גרזן, המשמש לביקוע עצמות, והניפו במטרה להכות בגולגולת של המתלוננת. חומרת הכוונה וחומרת המעשה (אף אם במנותק מהתוצאה) - ברורים ואין צורך להוסיף מילים. עתה עלינו לקבוע את מתחם העונש ההולם לאירוע.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו -

17. בראש ובראשונה נפגע ערך השמירה על גופה, שלמותה ובריאותה של המתלוננת. מעשיו של הנאשם פגעו קשות באינטרס השמירה על שלום הציבור ובטחונו, ובמיוחד על שלומה של המתלוננת ובטחונו, ובמיוחד שעה שהיא נמצאת בביתה - שאמור להיות מבצרה. בתפ"ח (מחוזי ת"א) 1038-08 **מדינת ישראל נ' ויאצסלב** (19.7.2011), צוין כי:

"הדעת נותנת כי הענישה בעבירת אלימות בכלל, ובעבירת ניסיון רצח בפרט, של גבר כלפי בת זוגו, צריכה להיות מחמירה יותר, ובודאי לא מקלה יותר, עת האדם האמור להיות מגינה ומושיעה של בת זוגו, הופך להיות אויבה האכזרי, מנצל את

חולשתה, ומנסה לרצחה נפש במקום האמור להיות מקום מבטחה."

18. לעניין האינטרס של הגנה על שלום הציבור בכללותו, נפנה עוד לדברים הבאים, אשר נאמרו בנסיבות מקרה של עבירת ניסיון לרצח כלפי בת זוג לשעבר (אם כי יש לשים לב שהרקע למעשה שם היה פרידה), לאמור:

"חובתו של ביהמ"ש להגן על שלומם וחיהם של תושבי המדינה מפני מעשי אלימות בכלל ומפני מעשי אלימות בתוך ביתם, על ידי מי שהיו בעבר בני זוגם ולא השכילו להפנים את הפרידה מהם, בפרט. עלינו לבודד את הגורם האלים מהחברה לתקופה ארוכה, וזאת הן כדי להגן על המתלוננת, הן כדי להגן על הציבור בכלל והן כדי להרתיע אחרים מלבצע עבירות שכאלה בעתיד."

(תפ"ח (מחוזי ב"ש) 22409-01-11 **מדינת ישראל נ' אדרה** (18.7.2011).

וראו אף את הדברים שנאמרו בתפ"ח (מחוזי חיפה) 5024-08 **מדינת ישראל נ' סלמאן** (21.12.2008):

"אין ספק, כי האלימות הקשה לה אנו עדים מדי יום ואשר לא אחת אף באה לידי ביטוי בכתבי האישום החמורים הבאים בפנינו ומהם עולה, עד כמה חיו של אדם הינם קלי ערך בעיני עבריין זה או אחר, מחייבת מענה ענישתי הולם. יחד עם האמור לעיל, לצערנו, למרות הדברים הנאמרים לא אחת בגזרי הדין באשר לחומרת המעשים, על הפגיעה הקשה בקורבנות תמימים, אנו נתקלים בבעלים החובלים בנשותיהם או רוצחים אותן נפש."

מדיניות הענישה הנהוגה -

19. נפנה בקצרה לכמה דוגמאות בנות השוואה, תוך שנזכור כי סקירת הענישה הנוהגת הינה אך שיקול אחד מיני מספר שיקולים שיש לשקול לשם קביעת המתחם והיא אינה משום תחליף הולם להגדרת המתחם עצמו (ע"פ 4815/13 **מדינת ישראל נ' אלעוקבי** (1.1.2014), פסקה 12 לפסק הדין).

20. בע"פ 413/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (23.3.2011) נדון הנאשם ל-14 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי כספי בסך של 20,000 ₪, לאחר שהורשע בעבירות של ניסיון רצח כלפי אשתו, כאשר היכה בראשה ובצווארה באמצעות גרזן, מספר פעמים, ללא כל סיבה הנראית לעין, תוך שהוא גורם לה חבלות וחתכים מרובים בפנים ובצוואר ושברים בחלקים שונים של הגולגולת.

21. בתפ"ח (מחוזי חיפה) 20636-12-11 **מדינת ישראל נ' מקוריא** (3.2.2014) הורשע הנאשם בניסיון לרצוח את אשתו לאחר שהיכה אותה באמצעות מוט ברזל בראשה וגרם לה חבלות חמורות, בנוכחות ילדיהם הקטנים המתחננים בפניו שיחדל ממעשיו, תוך שהוא אף מכה את הילדים, וכאשר הוא לא חדל ממכותיו באשה - עד אשר סבר כי נהרגה. נגזרו עליו 13 שנות מאסר בפועל, מאסרים מותנים ופיצוי כספי בסך של 50,000 ₪ (אם כי יוער כי ערעורו של הנאשם תלוי ועומד).

22. בתפ"ח (מחוזי חיפה) 5024-08 **מדינת ישראל נ' סלמאן** (21.12.2008) הורשע הנאשם בניסיון לרצוח את אשתו באמצעות דקירות סכין בחזה, בבטן בירך שמאל וביד, דקירות שנפסקו רק עקב התערבות פיזית מצד אדם שלישי. נגזרו עליו 13 שנות מאסר בפועל וכן מאסר מותנה.

23. בע"פ 6594/09 **עוף נ' מדינת ישראל** (19.7.2010) אושר גזר הדין שניתן בתפ"ח (מחוזי חיפה) 5052-08 **מדינת ישראל נ' עוף** (8.7.2009), במסגרתו נגזרו על הנאשם 11 שנות מאסר בגין ניסיון רצח

של אשת אביו של הנאשם וכן בגין עבירות של אימים והדחה בחקירה. באותו מקרה דובר בתקיפה באמצעות דקירות סכין שהובילה לפגיעות חמורות בגופה של המתלוננת ורק בדרך נס לא נגרם מותה כתוצאה מהתקיפה. לקולא שקל בית המשפט המחוזי באותו מקרה את נסיבות חייו הקשות של הנאשם, כמו גם את גילו הצעיר ועברו הנקי. בנוסף למאסר בפועל, נגזר באותו המקרה מאסר מותנה ופיצוי בסך של 20,000 ₪.

24. בתפ"ח (מחוזי מרכז) 19310-02-12 **מדינת ישראל נ' רדה** (23.6.2013) הורשע הנאשם בניסיון לרצוח את אשתו באמצעות סכין קצבים (הדומה לגרזן בה עסקין), תוך שהוא מכה בראשה ארבע פעמים ומכה אף בירכה. נגזרו עליו 10 שנות מאסר בפועל. כן נגזר על הנאשם מאסר מותנה, וכן פיצוי למתלוננת בסך של 40,000 ₪.

25. בע"פ 5797/11 **צסן נ' מדינת ישראל** (5.8.2012) הורשע הנאשם בניסיון לרצוח את בת זוגו לשעבר, באמצעות מספר דקירות סכין, והעונש שהושת עליו היה 9 שנות מאסר. כן נגזר עליו מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלוננת בסך של 10,000 ₪.

26. בתפ"ח (מחוזי באר שבע) 13729-09-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (15.7.2014) הורשע הנאשם בניסיון לרצוח את הבת שלו בחניקה, ונגזרו עליו 6.5 שנות מאסר בפועל, כאשר מצד אחד, נקבע שהוא סבל מדיכאון קשה עובר לאירוע והתכוון להתאבד בסופו, ומנגד - האירוע היה אלים ביותר והוא הפסיק לחנוק את הבת רק לאחר ש"הפכה כחולה" והוא סבר שכבר מתה.

27. בע"פ 9703/09 **בהטה נ' מדינת ישראל** (30.4.2012) הורשע הנאשם בניסיון לרצוח את אשתו, בפציעה בנסיבות מחמירות ובתקיפה חבלנית - שעה שניסה לדקור את אשתו בסכין וכן תקף אותה באמצעות נשיכות וחניקה. בבית המשפט המחוזי נגזרו עליו 10 שנות מאסר בפועל, ועונשו הופחת במסגרת הערעור על ידי בית המשפט העליון ל-6 שנות מאסר, בעיקר מחמת העובדה שתוצאות המעשה לא היו חמורות.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

28. סעיף 40ט לחוק מונה את הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה בהן נדרש בית המשפט להתחשב, לקולא או לחומרא, בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם - ככל שנסיבות שכאלו מתקיימות במקרה הנדון.

29. לחומרא - יש להתחשב בתכנון שקדם לעבירה - כאשר במקרה זה, כפי שכבר צוין מעלה וכפי שמפורט בהכרעת הדין - הנאשם תכנן לפגוע במתלוננת ולהרוג אותה, ואף אמר זאת לבתו בבוקר יום האירוע ולמתלוננת עצמה כמה דקות לפני הנפת הגרזן.

30. נסיבה נוספת שיש לשקול הינה הנזק שנגרם מביצוע העבירה. במקרה זה, הפציעות שנגרמו למתלוננת לא היו חמורות כבמקרים אחרים שאליהם הפנו הצדדים - אך עדיין המדובר בפגיעה פיזית לא מבוטלת. ידה של המתלוננת נשברה באופן שהצריך ניתוח ואשפוז של מספר ימים, אזנה נתפרה ונחבשה והיא אף נחבלה בקרקפת. בנוסף יש לתת את הדעת לעובדה כי מחד גיסא הנחית הנאשם על המתלוננת מכת גרזן יחידה, אך מאידך גיסא ייתכן ותנועת המגננה של המתלוננת, עת הרימה את ידה השמאלית, היא שמנעה גרימת נזק משמעותי עד כדי סכנת קטילה.

31. לגבי מצבו הנפשי של הנאשם - יש לראות כי לא הונחו לפנינו ראיות קבילות, ולמצער - בעלות משקל, לגבי מצבו הנפשי של הנאשם, אשר עשויות ללמד על ליקוי נפשי. עם זאת, ניתן היה להתרשם במהלך הדיונים - בקשיים תקשורתיים מסוימים מצד הנאשם, אשר עשויים ללמד על בעיות בתחום הנפשי, אשר ישקלו לקולא, אם כי במידה מתונה.

סיכום לגבי מתחם העונש ההולם -

32. כפי שנפסק בע"פ 1323/13 חסן נ' **מדינת ישראל** (05.06.13), פסקאות 7-8:

"מתחם העונש ההולם הוא אמת-מידה נורמטיבית, המשקללת את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מן העבירה, מדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירה זו ונסיבות ביצועה, לרבות מידת אשמו של הנאשם. בשלב זה איננו מתחשבים בנסיבותיו האישיות של הנאשם, היינו נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (ראו סעיף 40א), דוגמת נסיבות חייו של הנאשם, הפגיעה שתגרם לו ולמשפחתו כתוצאה מהעונש, מאמציו לחזור למוטב ועברו הפלילי או היעדרו. אולם אין בכך כדי לגרוע מהצביון האינדיבידואלי שהעניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם, אשר בא לידי ביטוי בהוראה להתחשב בסוג העבירה בנסיבות המסוימות שבהן היא בוצעה (למשל: קיומו של תכנון מוקדם, נזק בכוח ובפועל, מידת אכזריות כלפי הקורבן וכו'), ותוך התייחסות למידת האשם של הנאשם המסוים שלפנינו (למשל: הסיבות שהובילוהו לבצע את העבירה, חלקו היחסי בביצועה, יכולתו להימנע מהמעשה, מצוקתו הנפשית עקב התעללות מצד קורבן העבירה וכו').

רוחב המתחם שייקבע תלוי במורכבות העבירה הנדונה, כלומר במידת השונות שבנסיבות ביצועה. ככל שתהייה יותר נסיבות רלוונטיות, המשליכות על חומרת המעשה, הרי שהמתחם יעוצב בצורה פרטנית, קונקרטית ומדויקת יותר בהתאם לנסיבות אלה. ואולם, בהקשר זה יש לתת את הדעת לעובדה, שככל שנקבע מתחם צר יותר, כך יוענק משקל נמוך יותר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (המנויות כזכור בסעיף 40א), שהן ברובן נסיבות המקלות עם הנאשם. ולהיפך: ככל שנקבע מתחם רחב יותר, כך תהיה לנסיבות אלה השפעה גדולה יותר על קביעת העונש".

33. לאור כל האמור, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - עמדתי כי מתחם הענישה הראוי במקרה זה הינו מאסר בפועל שנע בין 8 שנים לבין 14 שנים.

34. בנוסף, אציע לקבוע כי מן הראוי להשית על הנאשם במקרה זה מאסר על תנאי ותשלום פיצוי הולם לטובת המתלוננת, אשר יהא בו כדי לפצותה על סבלה ולהמחיש לנאשם את אחריותו כלפיה (ע"פ 3818/99 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3), 721 (2001)).

העונש המתאים לנאשם בזיקה למתחם הענישה -

35. נותרה אם כן גזירת דינו של הנאשם הספציפי דכאן, לרבות בזיקה לנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמו גם בשאר הפרמטרים המפורטים בהוראות החוק (ע"פ 1127/13 **גברזני נ' מדינת ישראל** (15.1.14), וכבר נפסק לא אחת כי -

"מלאכת גזירת העונש אינה מלאכה שרירותית, אך גם איננה מדע מדויק. עניין היא לשיקול דעת הנסמך על הערכת מכלול הנסיבות והשיקולים, תוך מתן משקל לנסיבותיו המיוחדות של העבריין, לאופיין של העבירות ולנסיבות ביצוען במקרה הנדון ולשיקולים הנוגעים לאינטרס הציבורי ובכללם שיקולי הרתעה, גמול, שיקום והגנה על שלום הציבור" -

(ע"פ 6683/13 מיכאל ניסנוב נ' מדינת ישראל (5.1.14)).

36. סעיף 40 ג(ב) לחוק העונשין קובע כי בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את עונשו של הנאשם, בהתחשב - בין היתר - בשיקולי הרתעה ובנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40א, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם, אלא בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור.

37. במקרה דכאן, אין שיקולי שיקום רלבנטיים שעל הפרק.

38. יש לזקוף לחובת הנאשם את העובדה שהוא לא לקח אחריות על מעשיו, ואף שעה שביקש מבית המשפט רחמים בשלב הטיעונים לעונש, לא השמיע התנצלות כנה לגבי מעשיו, לא הביע אמפתיה למתלוננת ואף המעיט בחומרת האירוע בניסיונו להצביע על כך שהמתלוננת החלימה מפציעה, כאשר לשיטתו "לא קרה לה כלום". בדומה, יש לתת משקל לכך שהמתלוננת נאלצה להעיד, תחת הערותיו ורמזיו של הנאשם, וברי היה כי היא נמצאת בלחץ משמעותי במעמד הדיון. אמנם, עצם מיצוי ההליך המשפטי אינו יכול להיזקק לחובת הנאשם וזכותו לנהל את משפטו עד תום, אלא שלא ניתן היה שלא להתרשם מהמצוקה בה נמצאה המתלוננת, אשר החריפה עת מסרה את עדותה למולו.

39. עברו הפלילי של הנאשם המתואר מעלה, אינו מלמד על עבר מכביד - אם כי בוודאי שלא יזקף לקולא, היות ועסקין במי שעולם העבריינות אינו זר לו, במי שריצה כבר מאסר בפועל, ולמרות זאת, לא נרתע מביצוע העבירה הנוכחית החמורה בהרבה מהעבירות בעבר.

40. בנוסף, סעיף 40 מאפשר לבית המשפט להחמיר בענישה, בגבולות מתחם הענישה ההולם, בשל הצורך בהרתעת הרבים - ובמקרה זה, יש לעשות כן, הואיל ויש סיכוי של ממש שהחמרה בעונש תביא להרתעת הרבים. למרבה הצער, התנהלותו של הנאשם אינה חריגה, ועדים אנו למקרים רבים של אלימות מצד בעלים כלפי נשותיהם, המגיעים לעיתים כדי קיפוח חיים, על רקע קנאה, חשדות ואף ללא כל סיבה מהותית נראית לעין. יש צורך לשלוח מסר ברור וחד משמעי לגבי מי ששוקל לפגוע בעתיד פגיעה דומה בבני משפחתו, ובמיוחד לבעלים אשר חושדים בנשותיהם וסבורים כי ניתן לפתור את הבעיה הלכאורית (או האמיתית) כפי שסבר הנאשם שיעשה.

41. בהקשר זה, כבר נפסק כי:

"תופעת האלימות בתוך המשפחה היא תופעה חמורה, ובמיוחד כאשר מדובר בגברים המכים את בנות זוגן, החשופות לאלימות נפשית בביתן הן, דווקא מצד אלו הקרובים להם ביותר" -

(רע"פ 8279/08 חיג'אזי נ' מדינת ישראל (5.10.2008));

ועוד נפסק כי:

"יש צורך במדיניות של ענישה מרתיעה בעבירות מסוג זה, ובוודאי במקרים כגון אלה בהם מדובר לא בתקיפה סתם אלא בתקיפה העולה עד כדי ניסיון לרצח."

(ע"פ 413/10 פלוני נ' מדינת ישראל (23.3.2011)).

42. יש אף לתת את הדעת לשיקולי הרתעה אישית, ולשיטתו היא חייבת להיות במקרה זה משמעותית וכך גם אפקטיבית - על מנת להציב גבולות ברורים מלפניו של הנאשם הספציפי בהינתן שיש סיכוי של ממש שהעונש המוצע יביא להרתעתו.

43. נתון נוסף אליו הפנו הצדדים היתה ההמלטות של הנאשם מהמקום, אלא שכאן דומה כי ישנם שיקולים לכאן ולכאן. מצד אחד, הנאשם ברח מהמקום לאחר מעשה, ללא שהזעיק עזרה, כאשר הוא אינו יודע באיזה מצב הותיר את המתלוננת, שמא החבלה גרמה לדימום משמעותי שהטיפול הרפואי המיידי חיוני לגביו. מצד שני, כמה דקות לאחר קרות אירוע התקיפה - הנאשם פנה ביוזמתו לשני שוטרים וסיפר להם על האירוע, משמע, שלא רק שהסגיר עצמו אלא שניתן להניח במידה סבירה של וודאות כי היה בהתנהלות זו מצד הנאשם כדי לסייע בהחשת העזרה הרפואית למתלוננת. לטעמי בנסיבות האמורות, ניתן לומר כי בדיווח הכמעט מיידי של הנאשם על האירוע לגורמי האכיפה, יש כדי להוות שיקול לקולא, אם כי - נוכח הימלטותו ממקום האירוע מבלי להושיט עזרה ולברר מצבה של המתלוננת - אין המדובר בשיקול בעל משקל רב.

סיכום גזר הדין -

44. סיכומי של דבר, במכלול השיקולים, בהתחשב במתחמי הענישה שנקבעו לעיל ולאחר שקילת ההיבטים לחומרא ולקולא, אציע לחברי להרכב לגזור על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- א. מאסר בפועל למשך 10 (עשר) שנים, אשר תחילתו ביום מעצרו (10.4.2014);
- ב. 12 (שנים עשר) חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 (שלוש) שנים, והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע ויורשע בגינה;
- ג. פיצוי למתלוננת בסך ₪ 20,000 וזאת באמצעות הפקדת סכום זה בקופת בית המשפט עד ליום 1.9.2015.

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת נאות פרי.

הוסברה לנאשם זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' אייר תשע"ה, 27 אפריל 2015, במעמד הצדדים ובאי כוחם.